

נתיבות ישראל ב עמוד יא

וסְבָרוֹת מַעֲצָמִי אֵין דְּרָכִי לוֹמֵר, רַק לְהִבִּין דְּבָרֵי הָרִאשׁוֹנִים, וּמַעֲלָת כְּבוֹד
תּוֹרָתוֹ יַעֲיֵן בְּדְבָרֵי הָרִאשׁוֹנִים שְׁאֲנִי מְבִיא.
דְּבָרֵי דוֹרֵשׁ שְׁלוֹמוֹ בְּלֵב וְנַפֶּשׁ חֲפָצָה, יְדִידוֹ

הועתק על ידי אוצר החכמה

אורות התורה

מהגדולים היקרים הללו תלמוד להרכות קניניך בחכמה, למגמר ולמסבר, לחזור על
למודך בחשק ואהבה, לקנות ידיעה שלמה בגפ"ת כסדרן, לעשות העיקר עיקר והטפל
טפל, כי לא ראיתי חכם גדול באמת כי-אם מאותם שמימים עיקר עסקם בתלמוד
וראשונים ללמוד ולחזור כסדרן ממש, ביחוד בראשית ביכורי הילדות.

הועתק על ידי אוצר החכמה

מאמרי הראיה עמוד 12

בכלל, בסדרי הלמודים צריכה להיות הידיעה המקפת והכוללת קודמת ליצירת
חדושים "ילמד אדם תורה ואח"כ יהגה" ⁶, ומכל שכן ביחש הכתיבה וההריסה ע"י
כלי זיינה של ההתנגדות והבקרת, שראויה לצאת רק אחרי הידיעה העמוקה והברורה,
הנקנית רק בסבל רב ועמל גדול. "הסכת ושמע ישראל — הס, ואחר כך כתת" ⁷.
והידיעה הרבה גם היא אינה מספקת, אם לא ילוו אליה גם שאר המעלות המוסריות,
שמבלעדין אי אפשר לה להאמת להתגלות.

הועתק על ידי אוצר החכמה

מאמרי הראיה עמוד 204

וכדאמרי' בירושלמי פסחים פרק אלו דברים ה"א, כל תורה שאין לה בית אב אינה
תורה, וכפ"י ראשון של הקרבן עדה שהוא העיקר, שפי' שהיא קבלת רבותיו, ומ"מ
אע"פ שהכל מיוסד על דברי הראשונים עמודי ההוראה, ניכרת היא גבורתו המיוחדת
של המחדש המקורי, דסליק ודנחית מדנפשיה. והרי מצאנו לרבי אליעזר הגדול
שלא אמר דבר שלא שמע מפי רבו מעולם, סוכה כ"ז ב' ויומא ס"ו ב', וקשה בזה
מה שמצאנו באבות דר"נ פ"ו גבי רבי אליעזר שדרש בדברים שלא שמעתן אוזן
מעולם, ולכאורה זה סותר את הכלל של מדתו של ר"א שלא אמר דבר שלא שמע
מפי רבו. וצריכין אנו לומר שאם היינו אומרים שאמר דברים שלא אמרן פה לעולם
הי' זה באמת סתירה על הכלל שלא אמר דבר שלא שמע מפי רבו. אבל כיון שאמרו
שלא שמעתן אוזן מעולם, אנו מבינים שהפה של הרב אב התורה רבן יוחנן בן זכאי
אמרו אבל מכל השומעים הצטיין רבי אליעזר הגדול בהקשבתו העמוקה שאזנו
שמעה מתורתו של רבו מה שלא שמעו אחרים.

ונמצא שבאמת לא אמר דבר שלא שמע מפי רבו, ותורתו היתה תורה שלימה
שיש לה בית אב, ומכל מקום היתה כולה תורה מחודשת על ידי גבורת שכלו הקדוש.
ודוגמא לזה הננו מוצאים בתורתו של מרן הגה"ק רבינו אברהם בעל אבני נזר ז"ל
בספריו הקדושים. עולה הוא שמים ויורד תהומות בתעופת שכלו, אבל באמת דבריו
איתנים ומבוססים על פי הקשבתו המיוחדת בתורתן של ראשונים רבנן קמאי ז"ל
אשר לאורם נסע ונלך.

הועתק על ידי אוצר החכמה